

**Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2013**

Nazwa osi priorytetowej: nr 4 „Ochrona środowiska i zapobieganie zagrożeniom”

Nr i nazwa działania: nr 4.3 „Zachowanie oraz ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej”

Tytuł projektu: **„Utworzenie Centrum Edukacji Ekologicznej w Cieszanowie”**

Projekt zrealizowany przez **Gminę Cieszanów**

Całkowita wartość projektu – 465 311,01 zł., w tym dofinansowanie 339 947,91 PLN

Okres realizacji projektu: od 11.01.2010 r. do 13.10.2010 r.

Przedmiotem projektu było utworzenie Centrum Edukacji Ekologicznej w Cieszanowie. Inwestycja polegała na dostosowaniu i wyposażeniu w niezbędny sprzęt edukacyjny budynku po byłym kinie znajdującym się w Cieszanowie przy ul. Sobieskiego 8, 37 – 611 Cieszanów.

Celem projektu było utworzenie Centrum Edukacji Ekologicznej w Cieszanowie. Projekt przyczynił się do zwiększenia świadomości realnych problemów dotyczących środowiska naturalnego oraz ukształtowania trwałych postaw ekologicznych w społeczeństwie, co wpłynie na realizację zadań inwestycyjnych związanych z ochroną środowiska.

Działania jakie będą podejmowane w ramach realizacji tego projektu mają na celu i przyczynią się do wykreowania społeczeństwa o wysokim poziomie zachowań, świadomego wzajemnych powiązań pomiędzy zagadnieniami gospodarczymi, społecznymi, ekologicznymi i politycznymi. Podstawowym i głównym celem edukacji ekologicznej jest podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa województwa, przejawiające się w postaci pozytywnych zachowań proekologicznych we wszystkich dyscyplinach życia i gospodarki, poczuciu współodpowiedzialności każdego obywatela za stan środowiska oraz umożliwieniu każdemu człowiekowi zdobywania wiedzy niezbędnej dla poprawy środowiska.

Utworzenie Centrum Edukacji Ekologicznej w Cieszanowie jest elementem projektu ujętego w Wieloletnim Programie inwestycyjnym Gminy Cieszanów pn. „Roztoczański Program Rozwoju Turystyki – etap I”.

Projekt i jego działania skierowane są do wszystkich mieszkańców Gminy Cieszanów a przede wszystkim do dzieci i młodzieży szkolnej. Mieszkańcy Gminy będą mogli uczestniczyć aktywnie we wszystkich działaniach realizowanych przez Centrum Edukacji Ekologicznej m.in. kampaniach promocyjnych, szkoleniach, konkursach ekologicznych.

Beneficjentami projektu będą wszyscy mieszkańcy gminy Cieszanów tj. ok 7800 osób.

Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego definiowane jest zwykle jako stan środowiska, jaki wynika z wprowadzenia do powietrza, wody, gruntu lub nagromadzenia na powierzchni ziemi substancji o dowolnym stanie skupienia, albo energii w takich ilościach lub o takim składzie, które mogą negatywnie wpływać na zdrowie człowieka, przyrodę żywną, a także klimat, glebę, wodę, ewentualnie powodować inne niekorzystne zmiany, np. korozję niektórych materiałów. Zanieczyszczenie środowiska może zostać spowodowane przez naturalne źródła (np. wybuchy wulkanów), jednak większość z nich ma pochodzenie antropogeniczne (będące wynikiem działalności człowieka). Następuje ono zwykle w wyniku niezamierzonej, lecz mimo tego systematycznej działalności człowieka, która polega na ciągłej emisji do środowiska szkodliwych czynników. Może też zaistnieć również na skutek awarii, które będzie przyczyną nagłego uwolnienia zanieczyszczeń do atmosfery, wód bądź gleby. W drugiej połowie XX stulecia, na skutek gwałtownego rozwoju niemal wszystkich gałęzi przemysłu, a także postępującej coraz szybciej urbanizacji, zanieczyszczenie środowiska przestało być problemem lokalnym (zanieczyszczenie danego miejsca), regionalnym (np. zanieczyszczenie konkretnej rzeki lub morza), ale stało się również problemem o skali globalnej. Wiedza o aktualnym stanie środowiska przyrodniczego oraz zachodzących w nim zmianach, w tym o stopniu degradacji poszczególnych jego elementów, jest niezbędna, aby podejmować korzystne i optymalne decyzje dotyczące jego ochrony.

W ramach utworzenia Centrum Edukacji Ekologicznej w Cieszanowie przewidziano roboty budowlane w istniejącym budynku wolno stojącym po dawnym kinie.

Zakres prac budowlanych obejmował:

Ściany działowe – z cegły ceramicznej, sufit podwieszany, nadproża – stalowe z belek dwuteowych, dach ocieplony, pokryty papą termozgrzewalną na istniejącym pokryciu dachowym, kominy ponad dachem – z cegły ceramicznej pełnej, przewody spalinowe, posadzki, stolarka okienna i drzwiowa, ślusarka, tynki wewnętrzne, w sanitariatach isocjalnym wykładziny ścian z płytek ceramicznych, elewacje – docieplenie budynku styropianem z tynkiem, instalacja wodociągowa – (zimnej i ciepłej wody), instalacja kanalizacji sanitarnej, instalacja centralnego ogrzewania, instalacja gazowa, instalacja elektryczna.

Zakres dostawy wyposażenia obejmował:

W ramach Centrum Edukacji ekologicznej przewidziano zakup wyposażenia:

komputer przenośny, drukarka, kserokopiarka – celem prezentacji podczas szkoleń, konferencji etc. oraz do prowadzenia bieżącej działalności Centrum Edukacji Ekologicznej, cyfrowy – dokumentacja fotograficzna m.in. z wycieczek ekologicznych – fotografie będą zamieszczane na stronie internetowej, stanowisk komputerowych (komputery, biurka, krzesła) – stanowić będą uzupełnienie elektronicznej bazy edukacyjnej (korzystanie ze stron internetowych o tematyce ekologicznej), (30 szt.) i krzesła szkolne (30 szt.), tablice suchościeralne (2 szt.) – celem przeprowadzenia zajęć edukacyjnych, wyposażenia sali projekcyjnej – projektor multimedialny, zestaw nagłaśniający, krzesła (100 szt.), stoły konferencyjne (5 szt.), ekologiczna – zakup książek, albumów i innych wydawnictw o tematyce ekologicznej (200 szt.), regały na książki i wydawnictwa (6 szt.).

Zakupiony sprzęt/wyposażenie w ramach projektu będzie wykorzystywany wyłącznie do prowadzenia działalności edukacyjnej w ramach Centrum Edukacji Ekologicznej.

Centrum Edukacji Ekologicznej w Cieszanowie będzie realizowało swoje cele poprzez:

edukację ekologiczną, w tym organizację konferencji, seminariów, spotkań, szkoleń, wystaw, lekcji ochrony środowiska, przyrody dla młodzieży z wszystkich szkół na terenie gminy, obszarów NATURA 2000, ogłaszanie konkursów o tematyce ekologicznej, lokalnych, regionalnych oraz ponadregionalnych przedsięwzięć ekologicznych, współdziałanie w lokalnych, regionalnych oraz ponadregionalnych przedsięwzięciach ekologicznych, tworzenie lokalnych i pozalokalnych koalicji i partnerstw na rzecz ochrony środowiska, współpracę z instytucjami samorządowymi i państwowymi, organizacjami pozarządowymi oraz sektorem prywatnym w zakresie edukacji i ochrony środowiska, technik i nowych rozwiązań proekologicznych, współpracy z organizacjami społecznymi, zwłaszcza ekologicznymi partnerami z Unii Europejskiej oraz Państw mających przystąpić do Unii Europejskiej. Realizacja niniejszego projektu w pełni zaspokoi plany gminy w zakresie edukacji ekologicznej dla mieszkańców Cieszanowa.

Realizacja projektu

W dniu 2009-03-31 Gmina Cieszanów złożyła wniosek do Marszałka Województwa Podkarpackiego w ramach RPO WP o dofinansowanie projektu p.n. „Utworzenie Centrum Edukacji Ekologicznej w Cieszanowie”, koszt całkowity ok 399 tys. zł., w tym dofinansowanie 339 983 zł.

Wniosek został rozpatrzony pozytywnie i w dniu 31.08.2009 r. podpisano umowę z Samorządem Województwa Podkarpackiego o dotację.

Kolejnym etapem realizacji projektu było ogłoszenie przetargu na wykonanie prac budowlanych, który został rozstrzygnięty 02.11.2009 r., wartość oferty wybranej 388 062,28 zł. brutto

Ostateczne finansowanie projektu:

- wartość zadania – 465 311,01 tys. zł. brutto,
- koszty kwalifikowane – 399 938,72 zł. brutto
- dofinansowanie 85 % kosztów kwalifikowanych – 339 947,91 zł.

Zakres rzeczowy przedsięwzięcia zrealizowano w terminie do dnia 13.10.2010 r.

Obiekt, w którym utworzono Centrum Edukacji Ekologicznej jest budynkiem po byłym kinie.

Powierzchnia zabudowy – 308,70 m²

Powierzchnia użytkowa – 235,70 m² (bez lokali mieszkalnych)

Kubatura – 2 284,00 m³.

Obszar objęty oddziaływaniem projektu to obszar całej gminy Cieszanów położonej w północno-wschodniej części Województwa Podkarpackiego, zajmuje powierzchnię 219,35 km² i liczy ok. 7800 mieszkańców. Gminę charakteryzuje przede wszystkim duży stopień zalesienia objęty w dużej mierze

ochroną prawną, przebieg dróg o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym a także liczne stawy z rozwiniętą gospodarką rybacką. Duże obszary leśne na Płaskowyżu Tarnogrodzkim należą do strefy obszarów chronionych. Z uwagi na położenie na terenach cennych przyrodniczo i nie przekształconych antropogenicznie - w obrębie krainy zwanej Roztocze - Gmina Cieszanów posiada duże możliwości rozwoju turystyki, w tym agroturystyki. Atrakcyjność obszaru gminy podnoszą Roztoczański Obszar Chronionego Krajobrazu i Park Krajobrazowy Puszczy Solskiej. W półn. - zach. części gminy zlokalizowano Obszar Specjalny Ochrony Ptaków Natura 2000, a w zachodniej rezerwat "Jedlina". Bogate środowisko przyrodnicze uzupełniane jest przez liczne zabytki architektury sakralnej i pałacowej. Należy do nich drewniana cerkiew w Gorajcu (XVI w), pałac w Nowym Siole, oraz cerkwie drewniane i murowane (w części zmienione na kościoły) będące ozdobą wielu miejscowości.

Świadomość zagrożeń wielu elementów środowiska spowodowała wzrost zainteresowania tematyką ograniczenia zanieczyszczeń środowiska. Nieodzownym tego elementem a właściwie podstawą do tych działań jest edukacja ekologiczna społeczności. Kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz uznając prawo każdej osoby do życia w czystym środowisku należy wyznaczyć misję wpływania na poprawę stanu środowiska naturalnego, ochrony przyrody i zdrowia człowieka dążąc do dominacji działań prewencyjnych nad innymi koniecznymi formami ochrony i ratowania środowiska.

Potrzeba realizacji Centrum Edukacji Ekologicznej wynika z:

- niskiej świadomości ekologicznej mieszkańców,
- braku dostępu do wydawnictw o tematyce ochrony środowiska zebranej „w jednym miejscu”,
- małej aktywności społeczeństwa w inicjatywach ekologicznych.
- Realizacja Centrum Edukacji Ekologicznej przyczyni się do:
 - integrowania lokalnych społeczności w działaniach na rzecz ochrony środowiska,
 - inicjowania lokalnych, regionalnych oraz ponadregionalnych przedsięwzięć ekologicznych,
 - podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców Cieszanowa, a zwłaszcza młodzieży szkolnej,
 - popularyzacji wiedzy przyrodniczej, promocji zdrowego stylu życia i postaw przyjaznych środowisku,
 - wspierania i tworzenia ruchów ekologicznych, rozbudzeniu tożsamości regionalnej,
 - rozwoju lokalnej aktywności społecznej, wspieraniu rozwoju gminy zgodnie

z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Utworzenie Centrum Edukacji Ekologicznej w Cieszanowie przyczyni się do zwiększenia świadomości realnych problemów dotyczących środowiska naturalnego oraz ukształtowania trwałych postaw ekologicznych w społeczeństwie, co w konsekwencji przyczyni się do realizacji zadań inwestycyjnych związanych z ochroną środowiska.

Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego definiowane jest zwykle jako stan środowiska, jaki wynika z wprowadzenia do powietrza, wody, gruntu lub nagromadzenia na powierzchni ziemi substancji o dowolnym stanie skupienia, albo energii w takich ilościach lub o takim składzie, które mogą negatywnie wpływać na zdrowie człowieka, przyrodę ożywioną, a także klimat, glebę, wodę, ewentualnie powodować inne niekorzystne zmiany, np. korozję niektórych materiałów. Zanieczyszczenie

Środowiska może zostać spowodowane przez naturalne źródła (np. wybuchy wulkanów), jednak większość z nich ma pochodzenie antropogeniczne (będące wynikiem działalności człowieka). Następuje ono zwykle w wyniku niezamierzonej, lecz mimo tego systematycznej działalności człowieka, która polega na ciągłej emisji do środowiska szkodliwych czynników. Może też zaistnieć również na skutek awarii, które będzie przyczyną nagłego uwolnienia zanieczyszczeń do atmosfery, wód bądź gleby. W drugiej połowie XX stulecia, na skutek gwałtownego rozwoju niemal wszystkich gałęzi przemysłu, a także postępującej coraz szybciej urbanizacji, zanieczyszczenie środowiska przestało być problemem lokalnym (zanieczyszczenie danego miejsca), regionalnym (np. zanieczyszczenie konkretnej rzeki lub morza), ale stało się również problemem o skali globalnej.

Wiedza o aktualnym stanie środowiska przyrodniczego oraz zachodzących w nim zmianach, w tym o stopniu degradacji poszczególnych jego elementów, jest niezbędną, aby podejmować korzystne i optymalne decyzje dotyczące jego ochrony.

Działania jakie będą podejmowane w ramach realizacji tego projektu mają na celu i przyczynią się do wykreowania społeczeństwa o wysokim poziomie zachowań, świadomego wzajemnych powiązań pomiędzy zagadnieniami gospodarczymi, społecznymi, ekologicznymi i politycznymi. Podstawowym i głównym celem edukacji ekologicznej jest podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa województwa, przejawiające się w postaci pozytywnych zachowań proekologicznych we wszystkich dyscyplinach życia i gospodarki, poczuciu współodpowiedzialności każdego obywatela za stan środowiska oraz umożliwieniu każdemu człowiekowi zdobywania wiedzy niezbędnej dla poprawy środowiska. Racjonalne działanie w tym zakresie polegać winno na wprowadzaniu ograniczeń w użytkowaniu dóbr nieodnawialnych oraz rezygnację z zachowań i przyzwyczajęń zubożających naturalne bogactwo świata. Podnoszenie świadomości ekologicznej całego społeczeństwa oraz prawo do informacji i udziału obywateli to podstawowe warunki spełnienia założeń realizacji idei zrównoważonego rozwoju. Edukacja ekologiczna dotyczy zwłaszcza młodego pokolenia, a także ludzi dorosłych na wszystkich płaszczyznach życia. Niezwykle ważnym elementem jest humanizacja życia i kształtowanie postaw proekologicznych obywateli oraz kultywowanie tradycji narodowych oraz zmiana niekorzystnych nawyków.

Projekt i jego działania skierowane są do wszystkich mieszkańców Gminy Cieszanów a przede wszystkim do dzieci i młodzieży szkolnej. Mieszkańcy Gminy będą mogli uczestniczyć aktywnie we wszystkich działaniach realizowanych przez Centrum Edukacji Ekologicznej m.in. kampaniach promocyjnych, szkoleniach, konkursach ekologicznych.

Projekt jest zgodny z Programem Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2014 (POŚ WP) edukacja ekologiczna jest jednym z działań systemowych – pkt. 6 POŚ WP - CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ O CHARAKTERZE SYSTEMOWYM - 6.3. EDUKACJA EKOLOGICZNA, DOSTĘP DO INFORMACJI I POSZERZENIE DIALOGU SPOŁECZNEGO. Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 (Priorytet 5) podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa, działanie(3.1) Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Cieszanów na lata 2006 – 2020 - edukacja ekologiczna.

Obiekt, w którym zostanie utworzone Centrum Edukacji Ekologicznej jest budynkiem po byłym kinie i jest własnością Gminy Cieszanów. Jest to budynek o konstrukcji tradycyjnej wybudowany w latach 50-tych XX w. Budynek wolno stojący, podpiwniczony od strony południowej lokal mieszkalny, sala kinowa parterowa, lokal mieszkalny od strony północnej i zaplecze kina od strony północnej piętrowe. Stropodach niewentylowany dwuspadowy, kryty papą na lepiku.

Powierzchnia zabudowy – 308,70 m²

Powierzchnia użytkowa – 235,70 m² (bez lokali mieszkalnych)

Kubatura – 2 284,00 m³.

Obecnie został przekazany w trwały zarząd dla Centrum Kultury i Sportu w Cieszanowie (dawny Dom Kultury). Budynek posiada Księgę Wieczysta Kw. Nr 29896. Usytuowany jest na działkach nr 2349 i 2350 o pow. 0,0776 ha - własność Gmina Cieszanów. Budynek w chwili obecnej nie jest użytkowany.

W ramach utworzenia Centrum Edukacji Ekologicznej planuje się wykorzystanie następujących pomieszczeń o łącznej powierzchni użytkowej - 235,7 m² znajdujących się w budynku:

Parter.

1. Wiatrołap 2,30 m².
2. Punkt Informacji Ekologicznej o pow. 16,6 m², wyposażony w 5 stanowisk komputerowych (komputery, biurka, krzesła).
3. Sala szkoleniowo - konferencyjna o pow. 38,5 m², wyposażona w komputer przenośny, drukarkę, kserokopiarkę, stoliki 30 szt., i krzesła szkolne (30 szt.), tablice suchościeralne (2 szt.).
4. WC o pow. 6,3 m².
5. Pomieszczenie socjalne o pow. 4,1 m².
6. Sala projekcyjna o pow. 120,4 m² wyposażona w projektor multimedialny, zestaw nagłaśniający, krzesła (100 szt.), stoły konferencyjne (5 szt.).

Piętro.

1. Komunikacja o pow. 16,7 m².
2. Biblioteka ekologiczna o pow. 30,8 m² wyposażona w książki, albumy i inne wydawnictwa o tematyce ekologicznej (200 szt.), regały na książki i wydawnictwa (6 szt.).